

Förvandla hållbarhetsrapporten till ett verktyg i affärsutvecklingen

Integrera hållbarhetsarbetet i kärnverksamheten så blir det ett stöd för affärsutvecklingen, stärk företaget förmåga att snabbt agera på förändringar i omvärlden. Snart kommer företag också att behöva utfallet av övriga hållbarhetsfaktorer lika ofta som vi idag gör ekonomiska rapporter, för att kunna hantera risker och bli långsiktigt lönsamma. Med hjälp av smarta system och artificiell intelligens kommer beslutsfattare att kunna agera på förändringar och risker mer eller mindre i realtid.

Markus Håkansson

Markus är auktoriserad revisor och arbetar både med finansiell revision och revision av hållbarhetsredovisningar samt strategisk affärsrådgivning. Erfarenheten sträcker över ett brett spektrum av branscher från den personalintensiva tjänstesektorn såsom konsultföretag inom IT och teknik, bygg- och entreprenadföretag, fastighetsförvaltning, försäkringsmäklari, advokatverksamhet samt handels- och grossistverksamhet till den kapitalintensiva tillverkande sektorn med industriföretag inom bryggeriverksamhet metall- och massaindustri. Markus har erfarenhet av att leda större revisionsprojekt sedan 2003.

Sedan den nya lagen om hållbarhetsrapportering trädde i kraft har Markus Håkansson i sin roll som revisor med fokus på hållbarhet sett många rapporter.

”Generellt kan man konstatera att det är stor variation på rapporterna. De flesta uppfyller lagkraven men läsvärdet och förståelsen för företagets utveckling, ställning, resultat och konsekvenserna av verksamheten varierar mycket. Det mest förvånande är nog att så många saknar konkreta mätbara mål och utfall gentemot målen. Utan tydliga mål och utfall blir det svårt att förstå var man är idag och vart man är på väg. För att göra en enkel analogi; det blir som att spela fotboll men utan mål –

visst det är ett slags spel men man vet inte hur det går” säger Markus.

Det är inte bara rapportera som varierar utan också hur olika företag organiserar arbetet. Hos en del hanteras hållbarhetsfrågorna av en särskild person eller avdelning medan andra har integrerat dem i ordinarie verksamhet. Tyvärr ser man ofta att när särskilda personer utför hållbarhetsarbetet riskerar de att brännas ut. De arbetar ju utanför kärnverksamheten och kräver extraarbete och nya arbetsuppgifter från sina kollegor, vilket skapar motkrafter och en svårarbetad situation som tär mycket på ”hållbarhetsfolket”.

Hållbarhetsarbetet fungerar mycket bättre om det är en integrerad del av ordinarie verksamhet och att alla arbetar med hållbarhet som en naturlig del av sitt vanliga arbete, självklart anpassat så att det är relevant och lämpligt för rollen och uppdraget.

”Det kanske låter byråkratiskt och krångligt men hållbarhet är egentligen bara en ny samlande rubrik för någonting som vi alltid har arbetat med, långsiktighet. Det går inte att vara långsiktig om man inte samtidigt är hållbar och det går absolut inte att vara långsiktigt lönsam

utan att samtidigt vara hållbar” säger Markus. Om hållbarhet integreras i ordinarie verksamhet blir hållbarhetsrapportering en del av den vanliga rapporteringen istället för en extra arbetsinsats.

Enligt Markus så finns det egentligen ingen orsak att rapportera det ekonomiska utfallet varje månad men övriga hållbarhetsområden bara en gång på år, om man vill ha en långsiktigt lönsam verksamhet, alltså en hållbar verksamhet. Det borde vara naturligt att rapportera dem lika ofta som de ekonomiska utfallet och nyckeltalen. Då kan ledningen snabbare och enklare identifiera problem och möjligheter, se trender och därmed också agera snabbare eller till och med proaktivt. Att vänta ett helt år på utfallet kan vara både för sent eller onödigt resurskrävande. Markus påminner om att hållbarhetsarbetet är en anpassning till en föränderlig omgivning. Därmed blir hållbarhetsarbetet både en nödvändig riskhantering men också grunden för en effektiv affärsutveckling som båda kräver åtgärder så snart som möjligt.

Med frekvent rapportering får inte själva insamlingen av data bli för krångligt och tidsödande för medarbetarna som har helt andra arbetsuppgifter i vardagen.

”Jag ser framför mig att det som idag är en traditionell ekonomiavdelning mer blir en avdelning för allmän datainsamling, analys och statistik. De är redan vana att samla in och analysera ekonomiska data så en naturlig utveckling är att de även annan datahantering” säger Markus. Utfallet kan med rätt systemstöd presenteras kontinuerligt grafiskt, t.ex. på ett dash-board. Då får ledningen omedelbar kontroll för att snabbt agera på förändringar.

De funktionerna finns inte idag i vanliga ekonomisystem men det finns andra system för statistisk analys och datavisualisering som ger den funktionaliteten. Tills ekonomi-

systemen har utvecklats får man acceptera flera system. Ett separat analysystem har fördelen av att kunna ta in data för analys från flera olika befintliga system för en bättre bild av verksamheten.

Markus bedömning är att olika former av artificiell intelligens kommer att bli en självklar del av statistik- och analysarbetet inom all verksamhet. Det kommer att bli vanligare att de intelligenta systemen hämtar in data som vi dag inte samlar in och då kommer vi att få mycket mer kunskap att agera utifrån. Det gäller självklart även hållbarhetsområdet. Det kommer bli lättare att göra rätt och vara mer proaktiv och anpassad till förändringar i omvärlden.

En annan konsekvens av digitaliseringen som vi redan ser är att information sprider sig så mycket fortare och till fler än vad den gjorde tidigare. Det påverkar i hög grad företagen redan idag. Problem och felaktigheter blir snabbt allmänt kända. Därmed blir det allt mer viktigt för företagen att göra rätt från början, d.v.s. vara mer hållbara!

Markus tips till företag idag är:

1. Börja i rätt ände; det vill säga ta reda på vad ägare och styrelse vill uppnå, framförallt i relation till vad som händer i omvärlden, och hur ska man styra mot det.
2. Ha en längre tidshorisont; vad som är kortsiktigt lönsamt kan långsiktigt vara förödande. Det kan vara svårt i en pressad marknad men vill man överleva på längre sikt är det helt nödvändigt att föra in det långsiktiga perspektivet.
3. Gör hållbarhetsarbetet till en normal och naturlig del av den interna strukturen för styrning och uppföljning, det vi på svengelska kallar corporate governance eller bolagsstyrning. Då kommer en hållbarhetsrapport att bli närmast en bieffekt som enkelt faller ut som en rapport bland andra.

Grant Thornton

Grant Thornton har 1350 medarbetare på 24 kontor runt om i Sverige och tillhandahåller tjänster inom revision, ekonomiservice, skatt och rådgivning. Under ett år stöttar de cirka 26 000 företag och organisationer i Sverige i de ekonomiska frågorna. Som ett medlemsföretag i Grant Thornton International Ltd kan de hjälpa företag i över 130 länder.

HållbarTillväxt AB hjälper företag att skapa långsiktigt lönsamma affärer genom sitt hållbarhetsarbete. Vi integrerar hållbarhetsarbetet i ordinarie verksamhet, bistår med beställarkompetens av experter och coachar ledningen vid affärsutveckling. Genom vår långa och breda affärserfarenhet, operativa kunskap och strategiska kompetens, vet och förstår vi hur det är att ha ansvar i ett företag. Och vi vet hur man implementerar förändringar och lever sina värderingar – på riktigt.

www.hallbartillvaxt.eu